

Hieruit moge blijken, dat de gedachte, dat alle kantonnementskerken nu zijn geworden garnizoenskerken, door mij niet wordt gedeeld. Een garnizoen is een vaste bezetting en dat zijn de kantonnementskerken geenszins.

Een daarop gebouwd stelsel moet mislukken en voldoet ook niet aan de eischen van een mobiele weer-macht.

In een rapport van de Nat. Chr. Officieren Vereeniging van Juni 1932 omtrent de geestelijke verzorging der weermacht, wordt omtrent oorlogstijd gezegd op blz. 20: „elk stelsel, dat zich niet aansluit aan hetgeen de oorlog onvermijdelijk medebrengt, te weten: veelvuldige verwisseling van standplaats en dooreenmenging van de groote verbanden, in de praktijk zal falen”.

Nu wil ik mij geenszins aandienen als oplosser van dit moeilijke kerkrechtelijke probleem, doch alleen wijzen op wat de praktijk voor gelegenheid biedt, ook als mogelijkheid om daaruit een stelsel op te bouwen.

Men vergeet daarbij niet, dat mobilisatie een noodtoestand is en wie daarin alles wil vragen wat kerkrechtelijk normaal is, dezelfde kans belooft als hij, die het onderste uit de kan wil hebben.

Wat is er nu in de praktijk geschied?

N. 30—4—40.

A. T. v. O.

Roomsche krachtsinspanning.

Ds A. M. Boeijsma schrijft in „Haarlemsch Kerkblad“:

Van uit het Minderbroederklooster te Drachten ontving ik een keurig boekje onder bovenstaande titel. Hierbij wordt ik blijkbaar voor Roomsche versleten, want deze brochure bedoelt een actie te ontwikkelen onder alle „Katholieken“ buiten Friesland, om mee te helpen aan de kerstening van Friesland.

Zie hier weer eens een sterk voorbeeld van de geweldige zendings-actie van Rome in binnen- en buitenland.

Hun hart is bekommerd geraakt over het feit, dat Friesland zóó onkerstend is, dat er op de 400.000 inwoners slechts 28000 „Katholieken“ zijn.

Hoe heel anders was dat vroeger, toen door de Zending van Willebrord (dien Rome zich alleen voor zichzelf toelag) en anderen heel Friesland tegen het einde van de 8ste eeuw een „Christelijk land“ was, dat eens 352 parochies telde, met tal van abdijen en priorijen.

Maar thans is het een land „waar steeds meer en meer het geloof verdwijnt“.

En men heeft zich nu opge maakt om Friesland te gaan bekeeren, „Christus weer terug te brengen in Friesland“, het weer te doen worden „het heilige Roomsche Friesland“.

En het bijna uitsluitend Protestantsche Drachten, waar de orthodoxen de meerderheid der bevolking vormen, is uitgezocht om als uitvalspoor te dienen. In Mei 1933 werd in een tot kapel ingerichte kamer van een heerenhuis de eerste mis opgedragen. En op 1 April 1937 kon reeds een klein kloosterje worden ingewijd.

De volgende winter zullen de bekende „conferenties voor niet-Katholieken“ ook daar belegd worden. En in het klooster maken ze een brokkenhuis, een „magazijn van Becker“, om aan behoeftigen kleeding en huishoud te kunnen uitdelen.

Zes paters zijn al met dit werk bezig. En dezen doen nu een beroep op alle Roomsche Friezen in het land om hen te komen helpen bouwen aan de Roomsche toekomst van hun „heitelân“.

Merkwaardig is de manier waarop die hulp-actie gevoerd moet worden.

„Iedere dag 'n klein gebedje, 'n paar wees-gegroeten, 's Avonds bij het rozenkransgebed, bij het avondgebed van de kinderen.“

„Op de eerste Zondag van de maand zal voor het doel van onze tocht 'n Heilige Mis worden opgedragen in Drachten. Allen, die meetrokken, zullen zich die dag vereenigen door de Heilige Mis bij te wonen en ter Heilige Tafel te naderen tot dezelfde intentie.“

„Ontzeg u eens 'n kleinigheid, zwijg eens op tijd, bedwing uzelf, wees goed voor uw even-mensch.“

„Bijdragen, hoe klein dan ook. Voor niemand mag dit een bezwaar zijn, met iedere bijdrage trekken we mee.“

„Kleeren, ondergoed, schoenen, afgedankte spullen.“

Alles wel echt Roomsche.

Dit neemt echter niet weg, dat we bewondering moeten hebben voor de ijver, die Rome voor de zooveelste keer weer aan de dag legt. Laat daarbij het geestelijk motief lang niet zuiver wezen, laat de eindbedoeling eigenlijk een politieke zijn: een Roomsche meerderheid in ons land kweeken, waardoor ze straks, zonder eenige coalitie met anderen, zelfstandig de lakens, andere dan uit hun brokkenhuis, zullen kunnen uitdelen, hun voorbeeld mag ons toch wel tot jaloezie verwekken. Niet, om in zulver negatief anti-papisme alleen maar tegen hen te keer te gaan, want dit is totaal onvruchtbaar en doet Rome slechts glimlachen; doch om positief, tegenover haar schemerduister het helder licht van Gods Woord te laten stralen. Want vele Protestanten zijn, juist door hun verdonkering van de waarheid Gods, de oorzaak van de geestelijke verdorring en versterving van heele stukken van

ons land; en dat zijn de deelen waarop Rome zich werpt, en waar zij tamelijk snel vooruit dringt.

In dit verband wijs ik met genoegen op de onlangs opgerichte Willem de Zwijgerstichting, die ten doel heeft:

„a. het uitgeven en verspreiden of doen uitgeven en verspreiden van geschriften, welke beoogen verdieping en versterking der reformatorische beginselen;

b. verlevendiging van het historisch besef onder ons volk, verdediging van het Protestantsch nationaal karakter van ons volk, gelijk dit, door Oranje geleid, onder invloed der hervorming zijn stempel ontving;

c. verbreiding van de kennis betreffende den invloed der hervorming op het volkerenleven, zulks in den breedsten zin;

d. het steunen, zoowel moreel als financieel, van soortgelijke actie of daarmee verband houdende en verder alles wat met een en ander in den ruimsten zin in verband staat.“

Men moet, geloof ik, erg voorzichtig zijn met den naam van Oranje in de verhouding tusschen roomsch en protestantsch te mengen.

„Want ik heb de hik“.

Ds S. J. Popma schrijft in „Amersf. Kb.“:

„k Ontmoette het woord: overbewustheid. Dan ga je even denken wat dat precies zou kunnen beteekenen. Waarschijnlijk wordt er mee bedoeld, dat iemand bij wat hij doet en laat, bij wat hij denkt en schrijft 'n beetje al te nadrukkelijk weet wat hij doet en dan is 't mooie, 't spontane, en ook de zakelijke overgegevenheid aan zijn arbeid verdwenen. De klemtout valt op den mensch en niet op de taak of de roeping. De onbevangenheid is weg.“

We moeten dit niet verwarren met een ander verschijnsel: het spiegel-zelfgevoel. Iemand, die daarmee behept is, ziet zich zelf voortdurend als in een spiegel met de half-bewuste gedachte: wat doe 'k het goed of wat breng ik het er slecht af. Daarbij wordt voortdurend rekening gehouden met den indruk, dien we op anderen maken, gewacht op het applaus.

Dat is er bij overbewustheid niet. Maar wel, dat de mensch zwaarder accent krijgt dan de zaak.

Een paar jaar geleden vertelde iemand me, dat hij naar Möttlingen ging om zijn „eenvoudig, kinderlijk geloof terug te krijgen“.

Dat doet denken aan 't mooie verhaal van den man, die aan z'n kameraad vroeg: „toe, laat me eens even schrikken, want ik heb de hik“.

En iets soortgelijks hebben we, wanneer iemand naar een conferentie gaat om zijn geestelijk leven te verdiepen.

Het hart van den mensch is zóó arglistig, dat ook de zucht er in kan opkomen, om toch eens „de hik te mogen krijgen“, opdat weer de bede om een schrik-moment kunne geschieden.

Heel wat schokmomenten zijn ingeklemd tusschen schikmomenten.

K. S.

Aan de Abonnees.

Juist bij het ter perse gaan brak de oorlog uit, dit nummer zal onzen lezers wel met veel vertraging bereiken.

DE UITGEVERS.

GEREFORMEERDE KERKEN.

Tweetal te:

Oude Pekela: A. Bos te Hoogersmilde en M. Hamming te Siegerswoude.

Beroepen te:

Schoonebeek: Cand. D. J. P. Meijer te Badhoevedorp.

Aangenomen naar:

Nieuwerkerk a. d. IJssel: Cand. G. W. Rijkse te Lutterade.

Bedankt voor:

Harlingen: C. P. Boodt te Leerdam.

Eefde-Gorssel: Cand. E. J. Oonkes. Tekst: 2 Cor. 5:20.

Hattem: Ds J. O. Mulder. Tekst: Hand. 1:13, 14.

Intrede te:

Wieringerwerf: Cand. H. v. Twillert. Tekst: 2 Cor. 5:18—20.

Benoemd tot Hulprediker te:

Montfoort: Cand. H. van Rhijn te Waddinxveen.

Ds H. D. Drenth. †

Te Wassenaar is 3 Mei op 73-jarigen leeftijd plotseling overleden Ds H. D. Drenth, emeritus-predikant der Geref. Kerk te De Heijlindorp, voorheen o.m. geestelijk verzorger der Stichtingen „Dennenoord“ en „Wolfheze“.

Candidaten tot den Heiligen Dienst.

De Classis Middelburg heeft praeparatoir geëxamineerd en beroepbaar verklaard cand. A. A. Leenhouts. Cand. Leenhouts is bereid de kerken te dienen en een beroep terstond in overweging te nemen. Adres: Noordweg 38, Middelburg, telef. 487.

— De Classis Beilen heeft praep. geëxamineerd en beroepbaar verklaard den heer S. Roosjen, Brinkstraat te Diever. De heer Roosjen zal gaarne de kerken dienen en een eventueel beroep terstond in overweging nemen.

CHRISTELIJKE GEREFORMEERDE KERK.

Beroepen te:

's-Gravenhage-Oost: W. Heerma te Zeist.

Rijnburg: J. C. Maris te Sneek.

Aangenomen naar:

Aalsmeer: J. P. Geels te Drachten.

NEDERLANDSCHE HERVORMDE KERK.

Beroepen te:

Apeldoorn en 't Loo: G. de Ru te Almen-Harfsen.

Arnhem (vac. Roscam Abbing): H. J. Groenewegen te Alblas-erdam.

Beuningen: Cand. J. H. W. Dickhout, hulpred. te Diemen.

Hoogwood-Aartswoud: H. Krieb te Westraan.

Lichtenvoorde (toez.): Cand. J. C. van Dongen, hulpred. te Rotterdam.

Lollum: W. Wilman te Lettelbert.

Venhuizen: W. E. Heijboer te Ouwkerk (Zoeland).

Westraan (toez.): J. B. Th. Hugenholts te Ammerstol.

Wierden: J. Hovius te Ouddorp.

Aangenomen naar:

Nieuwland (Z.-H.) (toez.): Cand. J. v. d. Velden, hulpred. te Amersfoort.

Rhenen: J. v. d. Heide te Broek op Langendijk.

Vledder: A. M. Brouwer te Egelen (N.-Br.).

Winsum (Gr.): A. Veldkamp te Tolbert.

Wijk bij Duurstede: G. C. Molenaar te Uitwijk (N.-Br.).

Bedankt voor:

Apeldoorn (vac. Westerman Holstijn): B. C. Visser te Vorden.

Burgwerd (toez.): R. Bijl te Emmercompascuum.

Hensden en voor Tjerikgaast (toez.): A. M. Knottnerus te Ee (Fr.).

Puttershoek (toez.): G. Sansom te Hoornaar.

MENIGERLEI GENADE

REDACTIE:

Prof. Dr K. Dijk, Dr B. Wieleger

Zoo juist verscheen het eerste nummer van den nieuwen jaargang.

„Menigerlei Genade“ is een preken-serie met een rijke verscheidenheid en vol afwisseling. De reeks volgt den gang van het kerkelijk jaar, zoodat rekening wordt gehouden met Feestdagen, Voorbereiding, Avondmaal, Nabetrachting, Zondags- en andere Zondagen. Voor een lagen prijs (slechts f 2— per kwartaal) kan men zich de wekelijkse toezending van deze Gereformeerde preeken verzekeren. Voor hen, die niet naar de kerk kunnen gaan, is het een welkome uitgave.

Vraaggratis proefnummer bij Uw Boekhandelaar of bij den Uitgever

J. H. KOK te Kampen

Chr. Muziektijdschrift „DE HARP“

met maandelijksche Muziekbijlage

f 1.50 per jaar

onder red. van F. PULMAN

Neemt proef met een abonnement en U zult algeheele voldoening smaken.

Administratie-Adres:

te HELMERSSTRAAT 94 AMSTERDAM (W.)

VOOR DE JONGELINGSVEREENIGING

Het Vereenigingsleven in de 50e eeuw

tweede druk

SAMENSpraak voor 12 Pers. Prijs f 0.30 - per 12 exx. f 3.—

Verkrijgbaar bij den boekhandel en bij de uitgevers

Oosterbaan & Le Cointre N.V., Goes

AMBT EN OPLEIDING

f 2.— door A. M. LINDEBOOM

Een fundamentele bespreking van de vraag of „opleiding tot het ambt“ wel mogelijk is. Welke is de positie van onze professoren en theologische studenten? — In welke verhouding staan onze Kerken tot de Vrije Universiteit en de Theol. Hooge School?

Vragen die ieder onzer aangaan!

Verkrijgbaar bij den boekhandel of rechtstreeks op postrek. 36000 van de Uitg.

OOSTERBAAN & LE COINTRE N.V. - GOES

MIJN OOG ZAL OP U ZIJN

door Ds. J. HETTINGA.

Ds. Hettinga geeft in dit werkje een serie Schriftgedachten, die onze zieken helpen kunnen in dagen van zware beproeving en diep lijden.

Door de geheele pers werd dit boekje met ingenomenheid ontvangen.

De „Rott.“ schreef er van:

„...Wij geloven dat het in menig geval in plaats van bloemen of fruit heel welkom zal zijn.“

Dr. Gunning schreef in „Pniël“:

„Een fijn, teer boekje, uitnemend geschikt om aan lijden en kranen te worden gezonden... Ik vind het een echt troostend, gelooflijk woord...“

Mej. J. H. Kuyper schreef in „Bouwen en Bewaren“: „Het boekje is licht en gemakkelijk te hanteeren, duidelijk van druk, gebonden in voorkeurig omslag met goud — en naast deze niet te vermaden uiterlijke dingen, teer en vertroostend van inhoud...“

Het boekje leent zich bij uitatek om als geschenk mede te nemen naar de ziekenkamer, daartoe werd het typografisch fijn verzorgd in teeren omslag en voorzien van een handtekening door den tekenaar Joh. Melse. Bovendien bevat het een opdrachtformulier, waarin men den naam van den zieke en den schenker kan invullen.

De prijs van dit boekje is f 0.55.

Verkrijgbaar bij den boekhandel of rechtstreeks op postrekening nr 36000 van de Uitgevers:

OOSTERBAAN & LE COINTRE N.V. — GOES